

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21CoEk/10/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2206201104
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2206201104.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou: Advocate s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. XXX/X, E., toho času ÚVTOS Leopoldov, so sídlom Gucmanova 19/670, 92041 Leopoldov, o vymoženie 669,19 eur s príslušenstvom, za účasti súdneho exekútora: JUDr. Ladislav Jakubec, so sídlom Exekútorského úradu Zámocká 30, Bratislava (nástupca súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD., Záhradnícka 60, Bratislava), o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 9Er/90/2006-49 zo dňa 28. decembra 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v I. výroku r u š í a vo výrokoch II. a III. p o t v r d z u j e.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie I. výrokom exekúciu vyhlásil za neprípustnú, II. výrokom exekúciu zastavil, III. výrokom rozhodol, že o trovách exekúcie rozhodne samostatným uznesením. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 41 ods. 2 písm. c), § 57 ods. 1 písm. g), § 57 ods. 2, § 58 ods. 1 a 5, § 240 ods. 1, § 243h ods. 1 zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti Exekučný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Exekučný poriadok“), § 22 ods. 2, § 23, § 31 ods. 1, § 37 ods. 1, § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 161 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Vecne zdôvodnil tým, že v súvislosti s prijatím zákona č. 233/2019 Z. z. opätovne preskúmal podmienky konania a exekučný titul - notársku zápisnicu, tak ako to má na mysli ustanovenie § 161 ods. 1 CSP s účinnosťou od 1.7.2016 a zistil, že oprávnený ako veriteľ a povinný ako dlžník uzavreli dňa 3.3.2005 zmluvu o úvere č. 1620138 ako tzv. formulárovú zmluvu, súčasťou ktorej je aj text o splnomocnení, v ktorom povinný splnomocňuje advokáta Mgr. Tomáša Kušníra na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t. j., aby v mene povinného uznal záväzok z úveru voči spoločnosti Pohotovosť, s.r.o., a to tak, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným exekučným titulom pre súdny výkon rozhodnutia resp. pre exekúciu na celý majetok povinného, do výšky vzniknutej pohľadávky resp. do výšky jej zostatku v prípade čiastočného plnenia a jej príslušenstva. Predmetné splnomocnenie poukazuje aj na obsah notárskej zápisnice, ktorá bude okrem zákonných náležitostí obsahovať aj údaj o skutočnej časti nesplateného záväzku zo zmluvy o úvere a súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou tejto notárskej zápisnice ako exekučného titulu na náklady povinného. Nakoľko si povinný záväzok voči oprávnenému neplnil riadne a včas, stal sa splatný celý dlh povinného. Následne sa dňa 17.9.2005 dostavil na notársky úrad splnomocnenec povinného a požiadal, aby bolo do notárskej zápisnice spísané „Osvedčenie o vyhlásení účastníka o uznaní právneho záväzku a súhlase s vykonateľnosťou podľa § 274 písm. e) OSP (zákona č. 99/1963 Z. z. Občiansky súdny poriadok) a súhlase s exekúciou podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku. Splnomocnenec súčasne vyhlásil, že v mene povinnej osoby uznáva dlh voči

oprávnenej osobe v celkovej výške 24.393,- Sk. Z toho úver a poplatok predstavujú sumu 20.160,- Sk a tá sa bude úročiť úrokom z omeškania vo výške 0,25 % denne od 8.5.2005 do zaplatenia. Uvedený dlh za povinného uznal v plnom rozsahu čo do základu aj do výšky a vyhlásil, že povinný uvedený dlh spolu s úrokom z omeškania splatí v lehote do 17.10.2005 k rukám oprávnenej osoby a v prípade neuhradenia dlhu súhlasí s exekúciou spôsobom ustanoveným v § 63 Exekučného poriadku, s tým, aby táto notárska zápisnica bola použitá ako exekučný titul podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku alebo podľa § 274 písm. e) OSP. V prvom rade sa okresný súd zaoberal podstatnou skutočnosťou, ktorou je rozpor záujmov povinného a splnomocnenca, ktorý je ako vyplýva zo zmluvy o úvere zmluvným partnerom oprávneného. V danom prípade splnomocnenie pre splnomocneného advokáta už bolo súčasťou predtlačenej zmluvy o úvere a už v tomto splnomocnení bolo priamo meno splnomocnenca povinného zakomponované. Z uvedeného vyplýva, že pri uzatváraní zmluvy o úvere nemal povinný možnosť výberu svojho zástupcu, čím bola podstatným spôsobom obmedzená aj zmluvná voľnosť povinného. V tomto smere súd prvej inštancie poukázal aj na skutočnosť vyplývajúcu z úverovej zmluvy, že splnomocnený zástupca povinného bol vybraný a stanovený oprávneným. Výber splnomocnenca nenasvedčuje tomu, že splnomocnenec nebude hájiť záujmy osoby, ktorá mu plnú moc na svoje zastupovanie udelila, ale naopak nasvedčuje tomu, že bude hájiť predovšetkým záujmy subjektu - zmluvného partnera, ktorý ho vybral, teda bude hájiť predovšetkým záujmy oprávneného. Podľa názoru okresného súdu zákonodarca pri kreovaní inštitútu zastupovania v konaní mal na mysli skutočnosť, že zástupca má hájiť záujem splnomocniteľa, v tomto prípade v súvislosti s návratnosťou úveru a nie iniciovať spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu v prospech oprávneného. Okresný súd konštatoval, že právne úkony splnomocneného zástupcu vykonané v mene povinného v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka sú absolútne neplatné pre rozpor so zákonom, nakoľko pri zastupovaní povinného pri spisovaní notárskej zápisnice došlo k zjavnému porušeniu zákona, pretože za povinnú osobu uznal záväzok a súhlasil s vykonateľnosťou ten, ktorého záujmy sú v rozpore so záujmami zastupovaného, v danom prípade záujmami povinného. Preto prvoinštančný súd považuje notársku zápisnicu za neplatnú, nakoľko obsahuje vyhlásenie o uznaní záväzku a súhlas s vykonateľnosťou, ktoré za povinného urobil splnomocnenec advokát Mgr. Tomáš Kušnír, a ktorá vznikla na základe zmluvného zastúpenia ako neplatného právneho úkonu. S poukazom na uvedené skutočnosti mal okresný súd za preukázané, že notárska zápisnica nezodpovedá požiadavkám, ktoré na ňu ako na spôsobilý exekučný titul kladie § 41 ods. 2 písm. c) Exekučného poriadku. Notárska zápisnica ako exekučný titul je v rozpore so zákonom, nemá vlastnosť materiálnej vykonateľnosti a na základe nej nie sú splnené zákonné podmienky na vedenie exekúcie. V tejto súvislosti poukázal na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a to rozhodnutie sp. zn. 3Cdo/164/1996 zo dňa 27. januára 2007, z ktorého vyplýva, že ak nie sú splnené podmienky na vedenie exekúcie, súd exekúciu zastaví. Pretože okresný súd notársku zápisnicu vyhodnotil, z vyššie uvedených dôvodov, ako nespôsobilý exekučný titul, na základe ktorého je ďalšie pokračovanie v exekúcii neprípustné, toto exekučné konanie zároveň v súlade s ustanovením § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku v celom rozsahu zastavil.

2. O náhrade trov exekúcie rozhodol s poukazom na § 200 ods. 2 Exekučného poriadku tak, že o trovách exekúcie rozhodne samostatným uznesením po tom ako súdny exekútor predloží súdu vyúčtovanie trov a exekučný spis.

3. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie oprávnený s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie vecí súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) Civilného sporového poriadku. Nesúhlasil s tvrdením súdu prvej inštancie o „vadnosti“ udeleného plnomocnenstva na spísanie notárskej zápisnice, nakoľko v danom prípade ide o hmotnoprávne zastúpenie povinného v zmysle § 22 v nadväznosti na § 31 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré bolo udelené Mgr. Kušnírovi. Poukázal na skutočnosť, že povinný ako dlžník mohol kedykoľvek po uzatvorení zmluvy o úvere udelené plnomocnenstvo v zmysle § 33b Občianskeho zákonníka v platnom znení odvolať, pričom tak neurobil. Udelením plnomocnenstva sa povinný ako dlžník nevzdal svojich práv na uznanie záväzku, iba rozšíril možnosť uznania záväzku za jeho osobu aj na osobu splnomocniteľa, v danom prípade advokáta. Platné právne predpisy povinnému ako dlžníkovi nebránili v tom, aby dobrovoľne sám uznal záväzok zo zmluvy o úvere, pričom výška záväzku bola povinnému ako dlžníkovi známa. Oprávnený ako veriteľ pravidelne vyzýval povinného na úhradu jeho záväzku a vždy špecifikoval aktuálnu výšku dlžnej sumy. Oprávnený sa tiež nestotožnil s právnym názorom okresného súdu, podľa ktorého nie je citovaná notárska zápisnica spôsobilým exekučným titulom z dôvodu, že povinný platne nespomocnil Mgr. Kušníra svojím zastupovaním. Pokiaľ sa zákonodarca rozhodol zaviesť do právneho poriadku notársku zápisnicu ako exekučný titul, nepochybne tým prejavil svoj záujem o posilnenie riešenia sporov

medzi účastníkmi právnych vzťahov predovšetkým mimosúdnym spôsobom. Inými slovami, zákon účastníkom hmotnoprávneho vzťahu za istých podmienok dovolil, aby si zabezpečili exekučný titul bez toho, aby ich vec z hľadiska hmotného práva preskúmal v občianskom súdnom konaní a vyniesol o tom definitívne a záväzné rozhodnutie súd. Ak by mal exekučný súd vykonať takéto preskúmanie veci v rámci exekučného konania, muselo by to byť v zákone výslovne uvedené, pretože takéto preskúmanie ide nad rámec preskúmania formálnej a materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu. Oprávnený má za to, že plnomocenstvo udelené Mgr. Kušnírovi je platné a nie je možné ho kvalifikovať ako absolútne neplatný právny úkon. Udelené plnomocenstvo je právnym úkonom spĺňajúcim všetky náležitosti právneho úkonu v zmysle § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka. Plnomocenstvo na zastupovanie bolo súčasťou zmluvy a bolo dojednané jasne, určito a zrozumiteľne. Dlžník (povinný) splnomocnil Mgr. Kušníra, aby v mene dlžníka uznal záväzok z úveru uvedeného v zmluve. Oprávnený má za to, že splnomocnenec Mgr. Kušnír konal v medziach plnomocenstva a neprekročil svoje oprávnenia uvedené v predmetnom plnomocenstve, nakoľko v plnomocenstve je jasne, zrozumiteľne a určito vyjadrený rozsah udeleného plnomocenstva. Povinný predmetné plnomocenstvo na znak súhlasu podpísal. Oprávnený má za to, že konanie Mgr. Kušníra (uznanie záväzku) nemožno kvalifikovať ako konanie, ktoré je v rozpore so záujmami zastúpeného (povinného). Ako bolo uvedené vyššie povinný dlhodobu ignoroval výzvy oprávneného a neplnil si svoje záväzky vyplývajúce zo zmluvy (neuhradil ani poskytnutý úver vo výške istiny) v dôsledku čoho sa dostal do omeškania a jeho záväzky voči oprávnenému sa rozšírili (došlo k zvýšeniu pohľadávky oprávneného). V prípade, ak by k uznaniu záväzku nedošlo a tento stav by trval ešte dlhšie, v dôsledku plynúcich úrokov z omeškania by sa pohľadávka oprávneného zvýšila ešte viac. Z uvedeného vyplýva, že splnomocnenec Mgr. Kušnír konal v záujme dlžníka (povinného). Oprávnený uzavierať zmluvu v dobrej viere, že povinný bude svoje záväzky vyplývajúce zo zmluvy plniť a z tohto dôvodu mu aj poskytol úver. Konanie povinného, t. j. dlhodobé ignorovanie výziev oprávneného a neplnenie záväzkov považuje oprávnený za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi a v rozpore s princípmi poctivého obchodného styku. Oprávnený v tejto súvislosti poukázal aj na jednu zo zásad záväzkového práva, ktorou je zásada „favor contractus“ – teória zachovania platnosti zmlúv v záujme právnej istoty účastníkov zmluvy. Podľa § 23 Občianskeho zákonníka zastúpenie vzniká na základe zákona, rozhodnutia štátneho orgánu alebo dohody o plnomocenstve, pričom dohoda o plnomocenstve je dvojstranný právny úkon medzi splnomocnencom a splnomocniteľom o poverení a prijatí zastupovania a o jeho rozsahu. Oprávnený má za to, že dohoda o plnomocenstve je z objektívneho hľadiska ako celok udržateľná a preto ju nemožno považovať za absolútne neplatnú. Právny úkon (plnomocenstvo) nemôže byť neplatný, ak je jeho význam nepochybný. Z plnomocenstva bolo zrejmé kto ho udeľuje a akého konania sa týka, bolo určité a zrozumiteľné. Plnomocenstvo bolo riadne podpísané navrhovateľom aj zvoleným zástupcom. Na existenciu právneho úkonu nestačí existencia akejkoľvek vôle, ale musí sa jednať o vôľu, ktorá spĺňa náležitosti predpísané právnym poriadkom. Občianske právo požaduje od právne relevantnej vôle, že musí byť skutočne daná (t. j. musí objektívne existovať), musí byť slobodná, vážna, nemôže vzniknúť v dôsledku omylu alebo tiesne. Oprávnený má za to, že v danom prípade nemožno hovoriť o absencii niektorej z náležitostí vôle. Nedostatok vôle si nemožno zamieňať s ľahkovážnosťou druhej zmluvnej strany. Povinný mohol odmietnuť uzavrieť takúto zmluvu v ktorej je obsiahnuté plnomocenstvo. Oprávnený v tejto súvislosti podotýka, že štandardne uzavierať s klientmi zmluvy, v ktorých predmetné plnomocenstvo obsiahnuté nebolo. Povinný však túto skutočnosť nijakým spôsobom nenamietal. Oprávnený v dobrej viere zmluvu uzavrel a povinnému úver poskytol (poukaz na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/343/2013). Nemožno hovoriť o nedostatku vážnosti vôle na strane povinného, ktorý bol pri uzavieraní zmluvy dobre informovaný o následkoch udeleného plnomocenstva avšak bol ľahostajný. Uvedenému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu určením absolútnej neplatnosti zmlúv. Oprávnený má za to, že súd prvej inštancie v danom prípade ani nebol oprávnený ex offo skúmať platnosť dojednaného plnomocenstva, skúmať či boli splnené náležitosti vôle a iné, pretože povinný nemá postavenie spotrebiteľa a navyše bol to práve povinný koho konanie (ignorácia existujúceho a nepremičaného dlhu) by bolo možné kvalifikovať ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. Postup súdu prvej inštancie, ktorým určil, že dohoda o plnomocenstve je neplatná ako celok (v dôsledku čoho ani notárska zápisnica nemôže byť exekučným titulom) je v rozpore s právnymi predpismi, pretože týmto postupom došlo k porušeniu základného princípu záväzkového práva pacta sunt servanda, ďalej k porušeniu základného princípu exekučného konania, ktorým je princíp ochrany oprávneného v exekučnom konaní a napokon k porušeniu princípu rovnosti strán v konaní. V závere odvolania uviedol, že po doručení návrhu na vykonanie exekúcie zo strany oprávneného, súdny exekútor o udelenie poverenia, ktoré mu bolo po preskúmaní žiadosti, návrhu na vykonanie exekúcie a notárskej zápisnice ako exekučného titulu udelené. Z uvedeného vyplýva, že notárska zápisnica bola predmetom skúmania zo strany súdu už pri rozhodovaní o udelení poverenia súdnemu exekútorovi. Súd

prvej inštancie však v tomto konaní uznal exekučný titul za súladný, a preto následne udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie.

4. Súdny exekútor sa k odvolaniu oprávneného nevyjadril.

5. Povinný odvolací návrh nepodal, k odvolaniu oprávneného sa vyjadril a uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so závermi okresného súdu. Poukázal na judikatúru Ústavného súdu SR (I. ÚS 8/94, II. ÚS 15/96, II. ÚS 43/97, II. ÚS 47/99, III. ÚS 31/01) a tiež na to, že nie je právne zastúpený, neštudoval právo a nemôže objektívne právne a skutkovo argumentovať udalosti, ktoré sa odohrávali pred cca 20-timi rokmi. Je toho názoru, že exekúcia mala byť už dávno zastavená. Oprávnený ako aj ďalšie nebankové spoločnosti, ktoré boli zrušené poskytovali tzv. rýchlopôžičky za obrovské úroky, a to osobám, ktoré sa dostali do finančnej núdze. Uviedol, že zo sumy 20.160,- Sk (úver a poplatok) nie je zrejme výška čiastky, ktorá mu bola v tom čase poskytnutá, a po 20-tich rokoch si presne už ani nepamätá. Vie však, že išlo o tzv. úžeru (§ 235 Trestného zákona) - úver s obrovskými úrokmi za stavu finančnej núdze. Tieto spoločnosti práve tento stav obyčajných ľudí využili. Ide o analogickú situáciu ako v prípade F. B. na Okresnom súde Dunajská Streda, ktorý poskytol občanom rómskej komunity úvery s obrovskými úrokmi. Oprávnený však túto činnosť legalizoval ako aj iné spoločnosti. Pri podpisovaní zmluvy dňa 3.3.2005 nemal vedomie o tom, že splnomocnil advokáta spoločnosti, ktorá mu poskytla úver. Verifikoval zmluvu s jeho podpisom za stavu finančnej núdze a zrejme, keďže potrebovali tieto peniaze, podpísal by to aj keby sa to týkalo jeho popravky v prípade nesplnenie záväzku. Uviedol tiež, že nikdy nepočul o úkonoch advokáta Mgr. Tomáša Kušnira, ktorý v skutočnosti zastupoval záujmy oprávneného. Nevedel o dodatku úverovej zmluvy – splnomocnenie advokáta, rovnako o úrokoch 0,25% denne a nevedel, že existuje Mgr. Tomáš Kušnir, ani že bol zastúpený advokátom, lebo v skutočnosti išlo o advokáta oprávneného. Nikdy nepočul o „lehotě do 17.10.2005“, lebo ani nestretol žiadneho advokáta. Advokát v skutočnosti nezastupoval jeho záujmy, ako to vyplýva aj z napadnutého uznesenia s poukazom na notársku zápisnicu.

6. Odvolací súd podľa § 34 CSP, po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP a § 37 ods. 1 Exekučného poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 2 CSP a § 58 ods. 5 Exekučného poriadku v relevantnom znení), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je (až na jednu výhradu týkajúcu sa čiastočne výroku rozhodnutia a čiastočne i jeho odôvodnenia) vecne správne.

7. Podľa § 243h ods. 1 vety prvej Exekučného poriadku (prechodných ustanovení k úpravám účinným od 1. apríla 2017) ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

8. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku (v znení účinnom od 1. júla 2016), ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia CSP.

9. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je uvedené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (pred 1. júlom 2016).

10. Vo vzťahu k vecným výhradám proti napadnutému uzneseniu (týkajúcich sa notárskej zápisnice ako exekučného titulu), odvolací súd závery súdu prvej inštancie o zastavení exekúcie považuje za dôvodné. Vzhľadom na potrebu vyporiadania sa s tvrdeniami oprávneného uvedenými v odvolaní, odvolací súd považuje za potrebné doplniť nasledovné.

11. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom bola uzavretá úverová zmluva, na základe ktorej oprávnený poskytol povinnému úver v sume 16.000,- Sk, ktorý sa zaviazal zaplatiť zvýšený o poplatok a úver vo výške 4.160,- Sk. Súčasťou úverovej zmluvy je aj splnomocnenie, ktorým dlžník splnomocnil advokáta Mgr. Tomáša Kušnira na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t. j. aby v mene dlžníka uznal záväzok z úveru vyššie uvedeného tak, aby sa notárska zápisnica stala vykonateľným titulom pre súdny výkon rozhodnutia podľa § 274 písm. e) OSP, alebo pre exekúciu podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku na celý majetok dlžníka do

výšky vzniknutej pohľadávky a jej príslušenstva. Z notárskej zápisnice spísanej notárom JUDr. Ondrejom Ďuriačom pod sp. zn. N 4637/2005, NZ 43174/2005, NCRLs 42612/2005 dňa 17.9.2005 vyplýva, že Mgr. Tomáš Kušnir, konajúci na základe plnomocenstva z úverovej zmluvy, v mene povinnej osoby vyhlásil, že uznáva dlh voči oprávnenej osobe a zaviazal sa takýto dlh zaplatiť v lehote určenej v notárskej zápisnici k rukám oprávnenej osoby a vyhlásil tiež, že v prípade neuhradenia dlhu v danej lehote, súhlasí s exekúciou spôsobom ustanoveným v § 63 Exekučného poriadku alebo súdnym výkonom rozhodnutia podľa § 258 OSP s tým, aby notárska zápisnica bola použitá ako exekučný titul podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku alebo podľa § 274 písm. e/ OSP. Z úverovej zmluvy (na ktorú sa odvoláva i notárska zápisnica) je zrejmé, že splnomocnenie, ktorým dlžník splnomocňuje advokáta Mgr. Tomáša Kušnira na už vyššie uvedené, bolo obsiahnuté v zmluve, majúcej charakter zmluvy formulárovej.

12. Podľa § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka zastupovať iného nemôže ten, kto sám nie je spôsobilý na právny úkon, o ktorý ide, ani ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného.

13. Notárska zápisnica predstavuje v sústave exekučných titulov osobitný typ, vyznačujúci sa jeho vydávaním bez ingerencie súdu či iného orgánu, ktorému by zákonodarca zveril rozhodovacie kompetencie a práve preto v procese tvorby takéhoto titulu musia byť prísne dodržané všetky formálne náležitosti, aby zápisnica mohla spĺňať aj materiálne predpoklady vykonateľnosti. Notárska zápisnica má v tomto prípade charakter zápisnice o právnom úkone, je v nej obsiahnutá dohoda povinnej osoby s oprávnenou o splnení záväzku a veriteľ môže na základe takejto zápisnice viesť exekúciu i bez predchádzajúceho súdneho konania.

14. Predpokladom materiálnej vykonateľnosti notárskej zápisnice sú označenie oprávnenej osoby, právny záväzok, právny dôvod (teda označenie právneho úkonu alebo inej právnej skutočnosti, na základe ktorých záväzok vznikol, napríklad uvedenie zmluvy, ak ide o zmluvný záväzok), predmet a čas plnenia a prítomnosť a riadne označenie povinnej osoby, ktorá s vykonateľnosťou výslovne súhlasí. Obsahom notárskej zápisnice je teda osvedčenie notára, že dlžník prejavil súhlas s vykonateľnosťou určitého záväzku, pričom notár nie je oprávnený v súvislosti so spisovaním notárskej zápisnice skúmať, či právny dôvod daný hmotným právom skutočne existuje. Najdôležitejšou náležitosťou notárskej zápisnice je teda súhlas povinného s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, keď práve tento prejav vôle povinného robí z notárskej zápisnice verejnú listinu spôsobilú na nútený výkon povinnosti uvedenej v jej obsahu.

15. Prepojenie medzi Mgr. Tomášom Kušnircom, ktorý aj v prejednávanej veci na základe plnomocenstva zastupoval povinného (dlžníka) pri spísaní notárskej zápisnice a oprávneného (veriteľa z hmotnoprávneho úverového vzťahu) je skutočnosťou známou tunajšiemu súdu z jeho činnosti bez potreby dokazovania (§ 186 CSP). Mgr. Tomáš Kušnir bol pritom nielen vopred zvolený oprávneným ako zástupca povinného (bez ohľadu na to, kto napokon povinným či povinnou v konkrétnej veci bude), ale jeho meno bolo súčasťou predtlačenej formulára úverovej zmluvy, oprávneným predkladaného jeho zmluvným partnerom. Stávalo sa tak opakovane, že rovnaký advokát hájil aj záujmy oprávneného v množstve exekučných konaní, sledujúcich vymożenie pohľadávok od úverových dlžníkov.

16. Povinný ako spotrebiteľ, ktorý mal záujem (potrebu) získať úver, sa nachádzal v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti a táto situácia ho viedla k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred oprávneným, bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah, vrátane včlenenej dohody o plnomocenstve s vopred vybraným splnomocnencom, podpísaným na predtlačenej formulári. (porov. rozsudky Súdneho dvora Európskej únie C-240/98 až C-244/98, Oceano Grupo Editorial, C-168/05 Mostaza Claro).

17. Účelom občianskoprávneho inštitútu zastúpenia je, aby za určitú osobu, ktorá z rôznych dôvodov nechce, či nemôže sama činiť právny úkon, urobil právny úkon jej zástupca. Zastúpenie vzniká na základe zákona alebo rozhodnutia štátneho orgánu (zákonné zastúpenie) alebo na základe dohody o plnomocenstve (§ 23 Občianskeho zákonníka). Zastupovať iného však nemôže ten, kto sám nie je spôsobilý na právny úkon, o ktorý ide, ako ani ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného.

18. Súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru, konštatovaním existencie rozporu záujmov povinného a zástupcu Mgr. Tomáša Kušnira a v dôsledku toho neprípustnosti zastupovania jeho osoby.

Oprávnený „vybral“ povinnému ako splnomocnenca advokáta, ktorý v početných prípadoch chránil jeho záujmy ako veriteľa. Uvedené postavenie Mgr. T. Kušníra reálne predurčuje prioritu ochrany záujmov a s tým súvisiacich úkonov v prospech oprávneného a nie povinného. Protichodné postavenie veriteľa a dlžníka je úplne prirodzené. V dôsledku toho je potom delegovanie vôle dlžníka (spotrebiteľa) na „advokáta“ veriteľa (s možnosťou vytvorenia exekučného titulu) vylúčené. Prehliadanie tohto rozporu by fakticky znamenalo akceptovanie jednostranného prejavu vôle veriteľa (oprávneného) pre spísanie notárskej zápisnice ako vykonateľného exekučného titulu zaväzujúceho povinného, realizovanej výlučne podľa vôle veriteľa (oprávneného), bez ohľadu na vôľu povinného ako spotrebiteľa. Záujmy oprávneného a splnomocnenca tak sledovali rovnaký cieľ a to ochranu veriteľa (oprávneného).

19. K neprijateľnosti udelenia plnej moci tomu, koho záujmy sú v rozpore so záujmami zastupovaného, vyslovil právny názor aj ústavný súd (sp. zn. I. ÚS 5/2000) i Najvyšší súd Českej republiky (sp. zn. 21Cdo 267/2000).

20. Z dôvodu nedostatku oprávnenia osoby konajúcej v mene povinného túto zastupovať ako pri spisovaní zápisnice, tak aj pri vyslovení súhlasu s jej vykonateľnosťou, nebola splnená zákonná požiadavka vykonateľnosti exekučného titulu.

21. Uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 183/2011 boli ako zjavne neopodstatnené odmietnuté sťažnosti oprávneného v obdobných prípadoch (oprávnený namietal porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie v exekučných konaniach, v ktorých boli exekúcie zastavené, pričom exekučným titulom bola notárska zápisnica spísaná zástupcom povinného splnomocneným na takýto úkon priamo vo formulárovej úverovej zmluve). Ústavný súd konštatoval, že jedným z predpokladov vedenia exekučného konania je relevantný exekučný titul, keďže bez jeho existencie nemožno exekúciu vykonať a preto je podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľný právny záver krajského súdu vychádzajúci z toho, že ak neexistuje notárska zápisnica, ktorá je spôsobilá byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo materiálneho, exekúcia je neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania. Zatiaľ čo dôvody, na základe ktorých všeobecný súd obligatórne zastaví exekúciu (§ 57 ods. 1 Exekučného poriadku), alebo na základe ktorých fakultatívne pristúpi k takémuto rozhodnutiu (§ 57 ods. 2 Exekučného poriadku), upravuje zákon podrobne, okamih (čas), kedy tak má alebo môže učiniť, nie je v ňom ustanovený explicitne. Z toho možno vyvodit' záver, že všeobecný súd rozhodne o zastavení exekúcie kedykoľvek v priebehu konania, len čo zistí, že sú dané dôvody na ukončenie núteného vymáhania pohľadávky a je tak aj povinný v priebehu celého exekučného konania ex offo skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania (jedným z obligatórných dôvodov zastavenia exekúcie je v zmysle ustanovenia § 57 ods. 1 písm. a/ Exekučného poriadku aj prípad začatia exekúcie, hoci rozhodnutie majúce sa vykonať sa nestalo vykonateľným a práve o takýto prípad šlo aj v prejednávanej veci).

22. Exekučný súd nemôže rezignovať na možnosť odopretia vykonania exekúcie na podklade titulu odporujúceho zákonu, ak aj došlo k udeleniu poverenia (hoci sa tak stať nemalo). Musí aj tu byť daný právny prostriedok spôsobilý eliminovať nežiadúce dôsledky takéhoto prípadu, ktorým je práve zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku.

23. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie nezdieľal názor, že situáciu riešenú v prejednávanej veci možno subsumovať pod ustanovenie § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku. Iným dôvodom, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať, možno rozumieť len taký dôvod nemožnosti ďalšieho priebehu exekúcie, ktorý priamo neupravuje Exekučný poriadok ani žiaden iný zákon umožňujúci zastaviť exekúciu podľa § 57 ods. 2 Exekučného poriadku; o taký prípad ale pri zastavení exekúcie pre vady titulu reprezentovaného notárskou zápisnicou z dôvodu nedostatku jej vykonateľnosti (teda pre prípad predpokladaný priamo § 57 ods. 1 písm. a/ Exekučného poriadku) nejde.

24. S ohľadom na vyššie uvedené odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil len zastavenie exekúcie (II. výrok) a zároveň postupom podľa § 389 ods. 1 písm. d/ CSP zrušil I. výrok napadnutého uznesenia o vyhlásení exekúcie za neprípustnú.

25. Podľa § 200 ods. 5 Exekučného poriadku ak súd rozhodne o zastavení exekúcie, rozhodne aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie.

26. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie rozhodol o trovách exekúcie (III. výrok) tak, že o nich rozhodne samostatným uznesením (keď odvolací súd uvedený závislý výrok postupom podľa § 387 CSP potvrdil), ktoré doposiaľ nevydal, teda nerozhodol kto a v akej výške platí trovy konania, vznikla súdu prvej inštancie povinnosť rozhodnúť o trovách exekúcie, vrátane trov odvolacieho konania skončeného týmto uznesením odvolacieho súdu (§ 9a Exekučného poriadku, § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP).

27. Toto uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. (§ 160 ods. 2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).